

ЯКІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА РІШЕННЯ

Дудар З.В., к.т.н., професор

Ревенчук І.А.¹, к.т.н., доцент

Харківський національний університет радіоелектроніки

¹fpo@kture.kharkov.ua

Дуже часто заочне навчання ототожнюють з дистанційним, і тому вважають, що мова йде про заочну форму навчання, в якій використовуються інформаційні та комунікаційні технології. З іншого боку, використання цих самих технологій в будь-якій формі навчання також прирівнюють до дистанційного навчання. Слід визнати, що у заочній та дистанційній форм навчання є одна спільна риса: в обох випадках викладач і студент знаходяться на відстані. Все інше, тобто організація навчально-методичного забезпечення, його відбір, структуризація, організація навчального процесу, навіть контроль здійснюються принципово по-різному.

Багато хто вважає, що дистанційне навчання – це дешеве і не якісне одержання освіти. Звідси виникає проблема визначення ефективності дистанційної форми навчання (ДФН).

Під *ефективністю* розуміється досягнення мети з урахуванням якості досягнутого результату, витраченого на це часу, матеріальних і трудових витрат.

Під *якістю освіти* розуміється:

- створення демократичної системи освіти, яка гарантує необхідні умови для повноцінної якісної освіти на всіх рівнях;
- індивідуалізація освітнього процесу за рахунок різноманіття видів і форм освітніх установ і освітніх програм, що враховують інтереси і здібності особистості;
- конкурентоспроможний рівень освіти, як за змістом освітніх програм, так і за якістю освітніх послуг [1].

Під *якістю навчання* розуміється організація взаємодії викладача і студентів, тобто навчального процесу, який відповідав би основним принципам концепції навчання, що відображає запити сучасного суспільства і прогнозовані компетенції, якими повинні володіти випускники ВНЗ, щоб бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Отже, мова йде про якість навчального процесу (а не про дистанційні технології), його організації та проведенні.

На *якість освіти* впливають такі фактори:

- концепція навчання, наскільки вона відповідає поставленим цілям навчання, формуванню компетенцій;
- організація і структурування змісту освіти, що враховують особливості ДФН;
- використовувані методи, організаційні форми з урахуванням індивідуальних здібностей, інтересів учнів, особливості ДФН;
- інформаційно-освітнє середовище навчального процесу і інформаційні та комунікаційні технології;;
- засоби навчання - носії навчальної інформації для ДФН;
- професіоналізм викладача.

Якщо оцінювати ефективність ДФН в порівнянні з іншою, формою навчання, то необхідно порівняти ці фактори [2].

Для визначення рівня *педагогічної ефективності* застосовують:

- показники педагогічної ефективності для студентів (рівень навчання, виховання, інтелектуального розвитку, витрати навчального часу, працездатності, мотивація);
- показники педагогічної ефективності викладача.

При грамотній організації навчального процесу та наявності грамотно складених навчальних матеріалів ефективність навчання на дистанційній формі порівнянна з ефективністю денної форми при інших рівних умовах.

Література:

1. Полат Е.С Теория и практика дистанционного обучения [Текст] : учеб. пособие/ М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева; Под ред. Е. С. Полат – М.:Академия, 2004.-416с.
2. Лаборатория дистанционного обучения [Электронный ресурс] / Российская Академия образования.- Режим доступа: [www/ URL: http://distant.ioso.ru/](http://www.distant.ioso.ru/) - 6.09.2012г.- Загл. с экрана.

Електронні засоби та дистанційні технології для навчання протягом життя : тези доповідей VIII Міжнародної науково-методичної конференції, м. Суми, 15–16 листопада 2012 р. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – С.66-67.